

JAARVERSLAG

2014

v&vn

ANTROPOSOFISCHE ZORG

Inhoud

1.	Het bestuur	2
2.	Werkgebieden en activiteiten	
2.1	IAOKZ	4
2.2	De Bakermat	5
2.3	Natuurlijke kraamzorg	5
2.4	Oncologie	6
2.5	Intervisie groep Therapeuticum verpleegkundigen	6
3.	Mandaten	
3.1	De Registratie- en visitatiecommissie	7
3.2	Ledenraad V&VN	7
3.3	Het Bulletin, 21 ^e jaargang	8
3.4	Internationales Forum für Antroposophische Pflege	8
3.5	Stichting Plegan Opleidingen	9
3.5.1	Stichting Plegan	11
4.	Mutaties	12
5.	Jaarrekening	13

Het bestuur

Het verzorgen van continuïteit in contact met eigen leden en met de organisaties waarvan we als V&VN AZ, **Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland Antroposofische Zorg** deel uit maken, is leidraad bij onze 9 gehouden bestuursvergaderingen, de mandaathoudersbijeenkomst en het halfjaarlijks Plegan overleg. Zo was er de Algemene Leden Vergadering, ALV op 22 maart in Amersfoort met een voordracht door Machteld Huber over “Zelfzorg” en oefenen in “Kijken naar kunst” met Arno Kaat. Op 15 november was er een ALV in het Ita Wegmanhuis in Amsterdam met Marieke Krans met een lezing over “Pijn” en Toke Bezuijen, die dit thema vanuit verpleegkundig perspectief belichtte. Aan Ermengarde de la Houssaye werd het eerste cahier “Het geheim van de wond” overhandigd, een door haarzelf gemaakte bewerking van de Samariter Kurs van Rudolf Steiner.

Binnen de NVAZ, **Nederlandse Vereniging Antroposofische Zorgaanbieders, sector Beroepsverenigingen** is de maandelijkse bijeenkomst bezocht door de voorzitter. Belangrijk onderwerp was de te verwachte veranderingen rond de Zorgstelselwijziging van 1 januari 2015. Als direct gevolg van de gehouden Werkconferentie op 27 september is een concept projectvoorstel geformuleerd bestaande uit 3 subprojecten:

- 1) Productontwikkeling, scholing in samenwerking met het lectoraat AG Hogeschool Leiden
- 2) Informatievoorziening middels website, digitale krant, regionale bijeenkomsten, helpdesk
- 3) Profilering, landelijk en regionaal

In 2015 zal dit na terugkoppeling bij de leden van de beroepsverenigingen wellicht een vervolg krijgen. Ook is er een begin gemaakt met het aanleggen van een centrale database met alle gegevens van de leden van de aangesloten beroepsverenigingen.

De vanuit de NVAZ afgeleide **Commissie Zorgverzekeringen** stond in 2014 in het teken van verandering in samenstelling en vergaderstructuur. Er wordt gestreefd naar een vertegenwoordiging vanuit iedere beroepsvereniging. Voor onze vereniging zullen Will Kemna, Ariane van Geijn en de voorzitter zoveel mogelijk vertegenwoordiger zijn. De te ontwikkelen werkwijze met name om als koepel NVAZ op te treden naar de Ziektekostenverzekeraars, vraagt aandacht en verdere uitwerking. Ook het verplicht kunnen aantonen van een VOG verklaring voor geregistreerde zorgverleners is voor de leden van de beroepsvereniging een uit te werken agendapunt in 2015.

De **Interdisciplinaire Klachten en Bemiddelingscommissie**, IKBC, een samengestelde commissie met leden uit vertegenwoordigingen van de sector beraadt zich op komende wetswijzigingen, die naar verwachting in 2015 tot veranderingen in werkwijze zullen leiden. In 2014 zijn Wim Cornelisse en Juliëtte van Rijthoven daarvoor aanspreekpunt geweest.

De halfjaarlijkse uitnodiging van het **lectorat AG Hogeschool Leiden** om over de laatste stand van zaken rond onderzoek informatie uit te wisselen, is door de voorzitter in het voorjaar bijgewoond.

De halfjaarlijkse **V&VN** conferenties en themabijeenkomsten rond penningmeesterschap, kwaliteitsregister, ontwikkeling expertisegebied, centrale ledenadministratie en uniformering van de website zijn voor een deel bijgewoond door een van de bestuursleden.

De hierboven genoemde aandachtsgebieden hopen wij als bestuur in 2015 ook in beeld te kunnen houden en aandacht te geven. Waarbij binnen ons bestuur nog een open plaats is voor een nieuw bestuurslid.

De overige activiteiten van onze leden in 2014 vindt u in de verslaglegging op de bladzijden hierna, waarbij we ons realiseren dat veel verzorgd werk hierin onzichtbaar blijft.

Namens het bestuur V&VN Antroposofische Zorg

Nienke Schaap, secretariaat

Frans Wolbert, penningmeester

Ariane van Geijn, algemeen lid

Wijnanda Algra, voorzitter sinds maart 2014

2. Werkgebieden en activiteiten

Algemeen

Verplegenden en verzorgenden Antroposofische Zorg zijn werkzaam als zelfstandig ondernemer met een eigen praktijk of in dienstverband in antroposofische instellingen, zoals gezondheidscentra, heilpedagogische instituten, verslavingszorg, en in reguliere ziekenhuizen en thuiszorg.

Specifiek

2.1 Interdisciplinaire Werkgroep Antroposofische Ouder- en Kindzorg (IAOKZ)

Deze werkgroep heeft een interdisciplinair karakter, waarin zowel artsen, verpleegkundigen, als kraamverzorgenden en diëtisten deelnemen. Zij vergaderen gezamenlijk, verdiepen zich en delen hun vakinhoudelijke kennis betreffende de antroposofische ouder- en kindzorg; een breed begrip dat behalve het primaire consultatiebureauwerk ook ander werk omvat, zoals cursussen, pedagogische begeleiding op maat en soms ook uitwendige therapie, etc.

Organisatie

Er zijn drie studiedagen per jaar met als vaste onderdelen; huishoudelijke vergadering, rondvraag, vakinhoudelijk onderwerp. Indien er ruimte is wordt een kinderpresentatie/bespreking gepland. Thema's die aan de orde kwamen in 2014 waren: pedagogiek via de Emmi Pikler methodiek, uitwendige therapie binnen de Ouder en Kindzorg. In de laatste bijeenkomst is een start gemaakt van een training door Antoinette Heerschop, waarbij het onderwerp was: benoemen en presenteren van de kwaliteiten van antroposofische Consultatiebureaus t.b.v. communicatie met buitenstaanders.

Verder waren het houden van gevalideerd kwaliteitsonderzoek en het handhaven van onze positie binnen de wetsveranderingen, zoals de veranderingen door de Wet- WMO, punten waaraan gewerkt werd.

Tot goed einde gebracht

- De website www.kinderspreekuur.nl is operationeel en wordt zo nodig aangepast
- Kwaliteitseis is vastgesteld om per jaar minimaal één IAOKZ-bijeenkomst bij te wonen

Wat heeft aandacht

- Goede samenwerking met RIVM in stand houden
- 25 jarig bestaan IAOKZ

Wensen en vooruitzichten

- Goed interdisciplinair overleg behouden
- Goede samenwerking met reguliere instellingen zoals GGD, Thuiszorg en RIVM met behoud van de antroposofische identiteit

Veel gebruikte boeken op het CB zijn

- "Groeiwijzer van nul tot één jaar - voeding en verzorging" 1994, 8e druk 20011
  - "Groeiwijzer van één tot vier jaar - verzorging en opvoeding" 1997, 6e herziene druk 2009
- Beiden geschreven door Paulien Bom, Machteld Huber e.a. Uitgeverij Christofoor

- *'Regelmaat en inbakeren. Voorkomen en verhelpen van huilen en onrust.* 12e druk dec 2013, Ria Blom. Uitgeverij Christofoor

Sylvia Stroink- van Moorsel

2.2 De Bakermat

De Bakermat is een zelfstandige praktijk voor verpleegkundige begeleiding en advies aan ouders van kinderen van 0-4 jaar, gelieerd aan het antroposofisch consultatiebureau in Utrecht. Speerpunt is het voorkomen en verhelpen van huilen en onrust bij baby's, met oververmoeidheid tot gevolg.

Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen dit jaar. In het reguliere JGZ-veld is de interventie "Regelmaat en inbakeren" als een van de belangrijkste interventies uit de 'Multidisciplinair richtlijn excessief huilen' (mrt 2013), goed ingebed.

Onderstaande boeken vinden hun weg bij ouders en hulpverleners:

"*Inbakeren brengt rust*" ; 10e druk 2011

"*Regelmaat en inbakeren. Voorkomen én verhelpen van huilen en onrust*", 12e druk dec 2013

"*Regelmaat brengt rust*", 6e druk 2014

Incidenteel wordt er een gastles verzorgd, waarvan in 2014 2 maal aan een specifiekere doelgroep, te weten

- Een cursusdag over het kleine kind verzorgd bij de nieuwe opleiding *Specialisatie Kindertherapie* bij Ortho Linea
- Een groep verloskundigen in België, op uitnodiging van Nutricia

Ria Blom

3.3 Natuurlijke Kraamzorg

Acht kraambureaus en diverse zelfstandig werkende kraamverzorgenden bieden inmiddels naast hun reguliere aanbod Natuurlijke Kraamzorg aan. Op hun websites en kraammarkten presenteren zij zich. De speciaal ontworpen folder over Natuurlijke Kraamzorg is een belangrijk hulpmiddel. Het veld heeft veel interesse in de ontwikkelingen van Natuurlijke Kraamzorg; bijscholingen worden aangevraagd en vakbladen plaatsten grote artikelen. Het geheel wordt vanuit de Opleiding Natuurlijke Kraamzorg gedragen. De opleiding wordt nu juridisch en economisch beheerd door drie mensen, te weten: Edith Minnaar (verpleegkundige), Edmond Schoorel (kinderarts) en Maria Bom (kraamverzorgende). Zij vormen een Vennootschap onder Firma. De dagelijkse leiding ligt bij Maria Bom. Beleid wordt jaarlijks getoetst en geïnspireerd door de klankbordgroep.

In 2014 kwam het totaal van gecertificeerden op 36 en startten weer 18 nieuwe kraamverzorgenden de Opleiding.

Inspiratie wordt geput uit de verplichte nascholing en de open houding van de IAOKZ (Interdisciplinaire werkgroep antroposofische ouder- en kindzorg), die ons uitnodigde op haar bijeenkomst in maart. Ook inspirerend is een gezamenlijke leesgroep in Zutphen en in Limburg, waar tevens uitwisseling plaats vindt.

De grootste uitdaging in 2014 vormde het aanpassen en organiseren van het lesmateriaal. Het is gelukt een lesplan in draaiboekvorm te ontwikkelen, waarmee de opleiding overdraagbaar en

transparant is geworden. We verjongden ons docententeam enigszins en kregen het digitaal begeleiden van cursisten meer in de vingers. Daarmee zijn efficiëntie en professionaliteit vergroot.

Er is hard gewerkt aan inhoud en organisatie van een 2^e jaar, aan goede contacten in het geboortezorgveld (websites, nieuwsbrief, klankbordgroep) en aan zichtbaarheid o.a. door de 'mooi mens verkiezing', deelname aan 'dag van de kraamzorg' en diverse interviews.

Plannen voor 2015

- Er zullen 2 parallel groepen in opleiding zijn, te weten het verdiepingsjaar met 10 deelnemers en het algemene jaar met 17 deelnemers. De eindopdracht zal dit jaar voor het eerst bestaan uit het maken van een instructiefilmpje
- In de Opleiding Natuurlijke Kraamzorg komen alternatieve verzorgingstechnieken aan de orde. In de loop van 2015 zullen documenten ontwikkeld worden over het veilig toepassen hiervan. De teksten zullen te vinden zijn op de website onder het kopje 'voorlichting' en mogelijk deel gaan uitmaken van een boek, een Kraamwijzer als voorloper voor de huidige Groeiwijzer
- In de klankbordgroep ontstond het idee meer ontmoeting over de beroepsgrenzen heen te organiseren voor diegenen die werken in de geboortezorg vanuit de antroposofische mensvisie. Dit zal vorm krijgen in een conferentie in maart 2015 bij Weleda
- We verwachten september 2015 voor de vierde keer de opleiding te kunnen starten en overwegen een extra start in januari 2016

www.natuurlijkegeboortezorg.nl

www.natuurlijkekraamzorg.eu

Maria Bom

2.4 Oncologie

In 2014 kwam de werkgroep één keer bij elkaar, met slechts 4 verpleegkundigen. Er is gesproken over veilig werken tijdens het geven van Uitwendige therapie bij patiënten die met chemotherapie behandeld worden. Verder werden er ervaringen uitgewisseld.

Wensen

- Tot duidelijker richtlijnen komen vanuit de aanvullende zorg met betrekking tot de begeleiding van mensen met kanker, die behandelingen ondergaan.

Juliëtte van Rijthoven

2.5 Intervisie groep Therapeuticum Verpleegkundigen (een van de intervisiegroepen)

Sinds september 2012 wordt er gewerkt met de Balint methode. We zijn er erg enthousiast over en we kunnen eer nog veel mee leren. Er is besloten 4 keer per jaar in Utrecht bijeen te komen in plaats van 6 keer, maar wel een half uur langer. Dit in verband met de reistijd van mensen uit verschillende windrichtingen. Zo hopen we dat de intervisie voor ieder haalbaar blijft en dat we het

als een veilige plek zullen blijven voelen, waar werkelijk met elkaar naar problemen gekeken kan worden. Aan het eind van het jaar zullen we evalueren om te zien of dit voldoet. Komend jaar nemen we helaas afscheid van Doris Tobias en Rina Vlijm.

Barbara Poldervaart

3. Mandaten

3.1 Registratie - en visitatiecommissie

In 2014 telt de vereniging 67 geregistreerde leden. Tijdens de najaarsvergadering van 2012 hebben de aanwezige leden hun goedkeuring aan de (vernieuwde) richtlijnen voor registratie gegeven, waarmee de commissie in 2013 aan het werk is gegaan. De commissie zal deze richtlijnen blijven toetsen op haalbaarheid en inhoud. Dat is in 2014 dan ook voortgezet.

De visitatiecommissie heeft een drietal bezoeken afgelegd. De visitaties worden als heel inspirerend ervaren en dragen bij aan het bewaken van de kwaliteit van ons beroep. De collega's die werkzaam zijn in de Ouder en Kind zorg bezoeken elkaar. De commissie is in 2014 onderbezet geweest, omdat er geen nieuwe mensen waren die zich hiervoor konden en wilden inzetten. Voorjaar 2015 hebben Tiny Ros en Jet Kop interesse getoond om deel te gaan nemen aan de Registratie- en visitatie commissie.

In de voorjaarsvergadering zullen zij aan de leden worden voorgedragen.

De Registratie- en visitatiecommissie

Ruth Cooman en Truus Burgthouwt

3.2 Ledenraad V&VN

De ledenraad draagt bij aan het strategisch beleid van de V&VN en oefent op basis hiervan toezicht uit op het verenigingsbestuur. Middelen hiertoe zijn het meerjarig strategisch beleidsplan, het hiervan afgeleide jaarplan en begroting. Ook heeft de ledenraad tot taak het goedkeuren van het jaarverslag en de jaarrekening en het benoemen, schorsen dan wel ontslaan van bestuursleden.

In 2014 zijn er 4 bijeenkomsten geweest, 6 februari was er een VenVN verenigingsconferentie in Driebergen.

De belangrijkste doelstelling van de V&VN is de positionering van de verpleegkundige en verzorgende; hun stem moet worden gehoord op alle plekken waar beslissingen worden genomen, die de beroepsgroepen aan gaat. De vereniging werkt aan de optimale ontwikkeling van het beroep en is verantwoordelijk voor het beheer van enkele registers. De verschillende differentiaties binnen het beroep worden vertegenwoordigd in 43 afdelingen en platforms, welke ondersteund worden door het VenVN bureau in Utrecht.

De activiteiten die de V&VN in 2015 zal ondernemen zijn: verenigingsactiviteiten, innovatie, kwaliteitsontwikkeling van de beroepen, ontwikkeling en borging van processen. Verdere plannen

worden beschreven in het jaarplan dat opgenomen is in het Meerjarig Strategisch Beleidsplan 2012-2018, zie www.venvn.nl

27-11-2014 was voor mij de laatste ledenvergadering, de afgelopen jaren heb ik dit werk met veel plezier gedaan. Wim Cornelisse zal het stokje overnemen. Ik wens hem veel succes en inspiratie.

Vertegenwoordiger ledenraad

Truus Burghouwt

3.3 Het Bulletin, 21^e jaargang

In 2014 is het Bulletin twee maal verschenen in een oplage van 200 exemplaren.

Het *Bulletin Voorjaar 2014* had als thema 'Zorg voor de zorgenden.' Er zijn drie artikelen geschreven over dit onderwerp en een column. Verder bevatte het een kort artikel van de secretaris. De notulen van de Najaarsvergadering zijn erin opgenomen en een impressie van een nascholingsdag: 'Samariter Kurs 100 jaar, nu nog (of weer) actueel.'

Het *Bulletin Najaar 2014* had als thema 'Pijn, een teer punt, een verpleegkundig vervolg'. Vier collega's hebben hierover een artikel geschreven. En natuurlijk de column. Tevens een kort artikel van de secretaris. Er is een verslag geschreven over de internationale verpleegkundige conferentie in Dornach. En een verslag van International Forum for Anthroposophic Nursing (IFAN). Verder was er aandacht voor de bijdrage van Antroposofische Gezondheidszorg aan de ontwikkeling van Integrative Medicine.

Ook in 2015 zal er een Bulletin in het voor- en in het najaar verschijnen.

Redacteur Bulletin

Juliëtte van Rijthoven –Henneman

3.4 International Forum Antroposofical Nurses (IFAN) 2014

In 2014 vond van 16-18 mei het Internationaal Verpleegkundig Congres plaats in Dornach/Zwitserland. Thema was: "Het Goede doen." Dit congres wordt om de twee jaar door leden van het International Forum georganiseerd. Een groot aantal leden van onze vereniging heeft deelgenomen aan dit congres. Ook werden workshops door onze leden verzorgd.

De jaarlijkse conferentie van het Internationaal Forum vond op 16 en 17 september 2014 plaats in het Goetheanum in Dornach.

Hiervoor zijn verpleegkundigen antroposofische zorg uitgenodigd, die in verschillende landen werkzaam zijn. Velen van hen werken in verpleegkundig onderwijs, doen onderzoek, hebben een leidinggevende functie in een antroposofische instelling en/of zijn afgevaardigden van de landelijke beroepsvereniging.

Ruim dertig verpleegkundigen uit verschillende landen namen deel, de meesten uit Europa (Zwitserland, Finland, Duitsland, Spanje, Frankrijk en Nederland), maar ook USA, Japan en Chili.

Dit jaar werd op de dag vooraf aan deze conferentie na vijf uur vergaderen de vereniging ICANA (International Council of Anthroposophic Nursing Associations) opgericht door afgevaardigden uit zes landen en een lid van IFAN. De reden hiervoor was de noodzaak voor IFAN om een juridische grondslag te hebben. ICANA is nu het antroposofische “zusje” van ICN (International Council of Nursing). ICANA is een vereniging volgens de Zwitserse wet, gevestigd in Dornach.

Inhoudelijk werd aan het gestalte geven en verdiepen van de verpleegkundig antroposofische zorg gewerkt. Er was veel uitwisseling over ontwikkelingen binnen het antroposofisch verpleegkundig werkgebied in een ieders thuisland. Regelmatig kwam naar voren, hoe moeilijk het is, in een klimaat van bezuiniging en personeelstekort, om de verpleegkundig antroposofische zorg voldoende te kunnen realiseren.

Verder waren er thema's als; de berichten van QAN over certificering en accreditaties, financiële jaarberichten en de organisatie van de congressen.

Monika Hesse

Vertegenwoordiger namens V&VN Antroposofische Zorg

3.5 Stichting Plegan Opleidingen

Plegan Opleidingen heeft het mandaat van de beroepsvereniging V&VN Antroposofische Zorg voor het scholen van verpleegkundigen niveau 4 en 5 en verzorgenden niveau 3 IG vanuit de antroposofie. Hiertoe wordt scholing ontwikkeld en georganiseerd voor zowel nieuwkomers en geïnteresseerden in de antroposofische zorg, als ook voor collega's die reeds werkzaam zijn vanuit antroposofisch perspectief. Twee maal per jaar verschijnt de nieuwsbrief 'Verpleegkunde in Perspectief' met actualiteiten en scholingsdata. Alle activiteiten van Plegan en actualiteiten zijn te vinden op de website www.plegan.nl

Wat is er tot een goed einde gebracht

De verhuizing van St Plegan Opleidingen naar locatie Lenteleven. De docenten zijn minder aan het slepen met lesmateriaal zoals bedden, omdat Lenteleven voorziet in een overzichtelijke opslagplaats.

De scholings- en bijscholingsdagen zijn nogmaals gepland op 3 werkdagen in één week in april. Deze week in april 2014 had een grote opkomst en kreeg veel bijval door de verdieping van het werk en de onderlinge uitwisseling, waardoor besloten is deze vorm in 2015 te zullen voortzetten. De dag met het thema EHBO, waar ook mensen welkom zijn die alleen de Oriëntatie Cursus hebben gevolgd, is druk bezocht. Verdere thema's voor mensen die de Voortgezette Opleiding hebben afgerond, waren in deze week: een dag over slapen met papaver rhoas als buikkompres, en een dag over het hart met orthoclaas essence kompres.

In 2014 heeft St Plegan Opleidingen met het Leendert Meeshuis en Valckenbosch het laatste deel van de in-company training verzorgd rond de hand- en de voetinwrijving. De leidinggevenden hebben goed ingeschat dat de werkers van de werkvloer deze handelingen weer graag willen opnemen in hun werk. De training werd met veel enthousiasme gevolgd.

Door de inzet van een kleine groep deelnemers aan de driedaagse cursus ritmische inwijvingen volgens Wegman/Hauschka is deze cursus een groot succes geworden. Op verzoek van deze deelnemers zal de komende jaren deze verdiepende twee- of driedaagse cursus in het laatste weekend van september worden aangeboden, tenzij het Michaëlsfeest hierin valt.

In 2014 is de Oriëntatie Cursus in het najaar gegeven. Voor de deelnemers was het een geslaagde oriëntatie op antroposofie in verbinding met het beroep.

De Voortgezette Opleiding Verpleegkunde vanuit antroposofie is voor de tweede keer in combinatie met de 'Interdisciplinaire basismodule antroposofische gezondheidszorg' aangeboden. Deze module is nog in de pilote fase.

In 2014 heeft Plegan Opleidingen voor een aantal instellingen buiten het antroposofische veld een in-compagny training verzorgd.

Wat heeft in 2014 onze aandacht gehad, waar is aan gewerkt / wat is ontwikkeld

- Het samenwerken met het nieuwe secretariaat met Alexandra Bos van Eijsden, die nu alle mails en post verzorgt en Carin Buijs die de telefoon aanneemt en eventueel assisteert bij de lesdagen als gastvrouw. We hebben afscheid genomen van Charles Lycklama à Nijenholt die jaren het secretariaat heeft bemand
- Het verder uitwerken van de modules van Plegan Opleidingen, mogelijk gemaakt door een schenking door Vrienden St Plegan
- Er zijn nieuwe hoezen gekocht voor de wollen dekens, eveneens mogelijk gemaakt door een schenking van de vrienden
- Lauri van Hooij heeft voor het eerst in samenwerking met Marion Gores een nascholingsdag voorbereid.
- Er is een gezamenlijke uitgave gerealiseerd door Marion Gores van de nieuwsbrief 'Verpleegkunde in Perspectief' en het blad 'Nursing'
- De organisatie van Plegan Opleidingen wordt geëvalueerd op verzoek van het kernteam
- Marion Gores heeft in overleg met Ruth in 't Veld besloten haar werk voor Plegan neer te leggen.
- Anita Jansen, die 7 jaar mede de nascholingsdagen heeft verzorgd, heeft afscheid genomen.
- Start van de Voortgezette Opleiding 2014-2016; een lange variant van twee en half jaar als pilot. De deelnemers volgen eerst de basismodule van de Voortgezette Opleiding en starten in september 2015 met de 3 modules 'basisverpleging met nieuwe ogen zien', 'verpleegkunde verheffen tot verpleegkunst', en 'hoe wordt ik therapeutisch instrument'. En sluiten af met een stage.
- In september 2015 start de Voortgezette Opleiding bij voldoende deelname met een nieuwe groep. Zij zullen de interdisciplinaire module, de verpleegkundige modules en de stage in anderhalf jaar doorlopen en daarmee december 2016 de opleiding afronden.

De wensen en vooruitzichten voor 2015

- Jolanda Markink komt weer terug na een sabbatical year en Ruth in 't Veld, penningmeester zal afscheid nemen. Teddy Hanepen zal haar tijdelijk opvolgen tot de nieuwe structuur van Plegan duidelijk is. Er is een vacature voor leraar verpleegkunde voor de Oriëntatie Cursus.
- De Medische Sectie heeft Plegan gevraagd een bijdrage te leveren voor de conferentie van 14 februari 2015. Met vereende krachten is het gelukt een geslaagd programma te realiseren.
- Er is een interdisciplinaire studiedag georganiseerd in samenwerking met de Academie over de Samariter Kurs, die is gegeven door Rudolf Steiner aan het begin van de eerste wereld oorlog, nu honderd jaar geleden. Op deze dag, 7 maart 2015, zal Ermengarde de la Houssaye haar afscheidslezing over dit onderwerp verzorgen.
- De interdisciplinaire samenwerking met de Academie zal worden voortgezet. Samen zijn we eveneens op zoek naar nieuwe leslocatie, daar Lenteleven de huur beëindigd.

- Er komt een scholingstraject van drie losse dagen, te weten 8 april over ontspanning (ook toegankelijk voor cursisten na de OC) en 10 april over depressie. 11 april zal er een interdisciplinaire dag over baden en rugklachten zijn.
- De Oriëntatie Cursus zal verzorgd worden door Teddy Hanepen in samenwerking met een nieuw aan te nemen cursusbegeleider als opvolger van Marion Gores.
- De Voortgezette opleiding 2015-2016 zal bij voldoende deelname starten. De lesdag zal deze keer op de donderdag zijn. En zoals beschreven zullen de mensen die aan de VO 2014-2016 deelnemen zich in deze groep invoegen.
- Bij de conferentie over Uitwendige Therapie in september in Dornach zal een werkgroep worden geleid door twee medewerkers van Plegan.
- 25/26 september zal er een scholing Ritmische Inwijvingen volgens Wegman/Hauschka zijn. In het najaar zal een zelfstandigendag worden verzorgd over Ritmische Inwijvingen. De in-company training zal starten in samenwerking met de Amerpoort afdeling Vossenveld.

Secretariaat: Alexandra Bos-Eijdsen en Carin Buis

Kernteam van Plegan Opleidingen in 2014

Docenten: Marion Gores, Teddy Hanepen, Sonja van Hees, Laurie van Hooij, Anita Jansen, Jolanda Markink,(sabbatical), en Mirjam Zonneveld

3.5.2 Stichting Plegan (een vriendenstichting)

Stichting Plegan is een zelfstandige stichting en is sinds 2008 aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) die de taak heeft initiatieven te steunen die als doel hebben mensen op te leiden tot verpleegkundigen en verzorgenden.

In 2014 is het bestuur van Stichting Plegan twee maal in vergadering bijeen gekomen en is er een jaarlijks overleg geweest met het bestuur van Stichting Plegan Opleidingen. Het bestuur van Stichting Plegan bestaat thans uit: Hanno von Sassen, penningmeester, Petra Schenkels secretaris, Nelleke van Olst, bestuurslid en Arieanne van Kalsbeek, voorzitter.

Het bestuur heeft in 2014 gelden geworven via de nieuwsbrief van Stichting Plegan Opleidingen: 'Verpleegkunde in Perspectief' en bij hun trouwe donateurs. Sinds 1 februari 2014 sturen we geen acceptgirokaarten meer uit het oogpunt van kostenbesparing.

Onze donateurs blijken nog gul te schenken, zodoende konden er weer een aantal verzoeken van Plegan Opleidingen worden gehonoreerd.

In 2014 zijn de volgende doelen met grotere dan wel kleinere bedragen ondersteund:

- Een themanummer over stervensbegeleiding (nieuwsbrief) met zo'n 55.000 exemplaren
- Materialen t.b.v. Uitwendige Therapie, o.a. een matras en linnengoed
- Aanvulling van de bibliotheek met brochures en boeken
- De Samariter-kurs. Deze was gepland november 2014, maar is verplaatst naar 2015
- De ontwikkeling van de module 'Verzorgenden'
- Er staat nog wat gereserveerd voor professionele vormgeving van modules

Zoals inmiddels bekend is er in 2011 een nieuw fonds in het leven geroepen, het Florence Nightingale Fonds. Stichting Plegan beheert dit fonds. Het doel van het fonds is om financiële ondersteuning te bieden aan minder draagkrachtige verpleegkundigen en verzorgenden die daarmee de mogelijkheid krijgen om een opleiding verpleegkundige antroposofisch zorg te volgen.

Daartoe geeft het fonds doorgaans ondersteuning door middel van renteloze leningen. In uitzonderingsgevallen kan ook deels reductie worden gegeven op cursusgeld. Het fonds lijkt langzamerhand aan bekendheid te winnen. We hebben via de opleidingen (geïnteresseerde) studenten geïnformeerd. Het blijft noodzakelijk om potentiële deelnemers over de mogelijkheden van het fonds te (blijven) inlichten. Momenteel maken er vier mensen gebruik van dit fonds.

Plannen voor 2015

Het bestuur zich blijven richten op verdere ondersteuning van opleidingen voor verpleegkundigen en verzorgenden met financiële bijdragen. Dit betekent dat we als ANBI-stichting waar nodig ook andere initiatieven dan alleen Plegan Opleidingen, die voor deze doelgroep opleidingen vanuit antroposofische achtergrond verzorgen, zullen steunen. Verder zal het bestuur het Florence Nightingale Fonds trachten (nog) meer zichtbaar te maken, opdat voor potentiële studenten de stap naar deze opleidingen mogelijk wat eenvoudiger te maken is.

Arieanne van Kalsbeek

4. Mutaties 2014

2014 telt 118 leden, waaronder 68 geregistreerde leden en 3 niet praktiserende leden. 8 leden beëindigden hun lidmaatschap en 5 mensen werden lid. En de teller staat op 48 donateurs en 3 ereleden. Er waren 3 opzeggingen en 1 aanmelding.

5. Jaarrekening

Maart 2015

Secretariaat: Nienke Schaap

E-mail: secretaris@antroposofische-zorg.nl

Website: www.antroposofische-zorg.nl